

Tárgytematika / Course Description

Globalizáció és nemzet

ANTKTB3091

Tárgyfelelős neve /

Teacher's name: Szalai Zsolt

Félév / Semester: 2019/20/1

Beszámolási forma /

Assesment: Folyamatos számonkérés

Tárgy heti óraszám /

Teaching hours(week): 1/1/0

Tárgy féléves óraszám /

Teaching hours(sem.): 0/0/0

OKTATÁS CÉLJA / AIM OF THE COURSE

A tantárgy célja, hogy alapvonaláiban feltárja a hallgatók számára, mit jelent a globalizálódó világ és az információ korszaka. Szükséges megvizsgálni a globalizálódási folyamat olyan ellenfogalmait is, mint lokalizálódás és életvilág. Külön ki kell térni az információs társadalom mibenlétének taglalására, és az itt képződő új tudásfogalomra is. Végül áttekintésre kerülnek a jelenkori demokráciamodellek, ezek sajátosságai, illetve Magyarországnak és az Európai Uniónak a fejlődési, továbblépési esélyei a belátható jövőben.

TANTÁRGY TARTALMA / DESCRIPTION

- 1) Globalizációs világ és információs kor
- 2) Lokalizáció és életvilág
- 3) Tudásfogalom az információs társadalomban
- 4) Multikulturális társadalmak
- 5) Kulturális konfliktusok
- 6) Új paradigmák: Fenntartható fejlődés, fenntartható állam
- 7) Kommunikációs globalizáció és az információs társadalom
- 8) Virtuális közösségek
- 9) A generációk problematikája
- 10) Magyar tájak - kulturális nevezetességek
- 11) Világörökségi helyszínek
- 12) Hungarikumok, értéktárak, néphagyományok
- 13) Nemzeti kultúra és regionalitás
- 14) Ökológiai problémák

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE / ASSESSMENT'S METHOD

Aláírás feltétele: 20-25 diából álló prezentáció megtartása az alábbi témák valamelyikében:

Vizsgára bocsátás feltétele: -

- 1) Valamely hazai vagy határon túli népcsoport bemutatása
- 2) A modern Európa népeinek (pl. angolok, bajorok, csehek, dánok, észték, finnek, flamandok, franciák, görögök, hollandok, horvátok, írek, lengyelek, lettek, litvánok, olaszok, osztrákok, portugálok, románok, skótok, spanyolok, svédek, szerbek, szlovákok, szlovének, ukránok) tárgyi és szellemi műveltsége
- 3) Ifjúsági programlehetőségek Európában és hazánkban
- 4) Hagyományörzéssel kapcsolatos programok, fesztiválok bemutatása
- 5) A szabadtéri néprajzi múzeumok programjai
- 6) Programok hátrányos helyzetű csoportok számára (romák, mozgássérültek, siketek, vakok, értelmi fogyatékosok)
- 7) Borvidékek látványosságai, programjai
- 8) Gasztronómia: szórakozás és élmény
- 9) Turisztikai lehetőségek, egy tájegység programlehetőségeinek bemutatása
- 10) Egy fesztivál bemutatása
- 11) Női szerepek a társadalomban. Lányok, asszonyok, öregasszonyok feladatai, napirendje, öltözködési különbségek. Ünnepek és hétköznapok öltözködése. Nőnap, Valentin-nap.
- 12) Munkamegosztás gyermek és felnőttkorban. Tanulás a játékban – játékos munka. Fiú-lány játékok. Felnőttkori munkamegosztás: női munkák, férfi munkák. Az öregek feladatai nemenként. Tekintély és tisztelet.
- 13) Ünnepek, szokások menete. Az egyes generációk szerepe, feladatai a szokásokban. Luca-nap, karácsonyi ünnepkör, farsang, húsvéti és pünkösdi ünnepkör. Búcsú. Házassági évforduló, ballagás, névnap, szülinap.
- 14) A generációk feladatai a társas munkák során. Munkamegosztás szüretkor, aratáskor, tollfosztás és kalácsalkalmával.
- 15) A szomszédság, falusi közösség szerepe. Társas munkák, egyéb összejövetelek, pl. esti mesemondás, anekdoták, falutörténet, nevezetes helyek története, s ezek hagyományozása apáról fiúra. Kocsma, szórakozás, bálók, színjátszóköri – az egyes korosztályok szerepe.
- 16) A környezettudatos életmód régen. Hogy oldották meg az életüket barna és szürke kuka, hulladéksziget, hulladékudvar, hűtő, mikro, porszívó, mosógép, mosogatógép nélkül? Főzés, mosás, állattartás szerepe a ... szelektív hulladékgyűjtésben; fűtés, ételmiszer tartósítás, mosás.
- 17) Öltözködés, ruházat az egyes korosztályoknál és ezek különbözőségei: ruhadarabok mennyisége, származása, alapanyaga, színe, szabása. Hajviselet, alsónemű, lábbeli. Férfiak-nők közötti különbségek. Szépségápolás, kozmetikumok: haj, köröm, smink, bőrápolás. Férfi és női szépségideál.
- 18) Táplálkozási szokások. Alapanyagok házi előállítása, ill. mit vásároltak boltban? Étkezések napirendje évszakonként. Generációs ülésrend, evőeszközök, az ételek elosztásának sorrendje, típusai. A régi konyha, a főzés, s ebben a korosztályok feladatai.
- 19) Ismerkedés, ... udvarlás; helyszínei, illemszabályai. Hogy találták meg az ... Igazit? Milyen szempontok játszottak szerepet? Hogy zajlottak a találkozások? Hogy oldották meg sms, facebook és like-ok nélkül? A régi tánciskolák. A kamaszkor jellemzői.
- 20) Ünnepek 1945 után: április 4., november 7., május 1., március 15. A ... Párt; és a KISZ rendezvényei munkahelyen és a településen.

KÖTELEZŐ IRODALOM / OBLIGATORY MATERIAL

- 1) Bauman, Zygmunt: Globalizáció, a társadalmi következmények (Szukits Kiadó, 2002)
- 2) Bánlaky, Pál – Varga, Csaba: Azon túl ott a tág világ (Magvető, Gyorsuló Idő) 1979.
- 3) Fukuyama, Francis: A nagy szétbomlás (Bp. 2000)
- 4) Fukuyama, Francis: Amerika válaszára (Századvég, 2006)
- 5) Gombár Csaba-Volosin Hédi (szerk.): A kérdéses civilizáció (Korridor-Helikon Bp., 2000.)
- 6) Huntington, S. P.: A civilizációk összecsapása és a világrend átalakulása, Európa Bp., 2002
- 7) Patočka, Jan: Európa és az Európa utáni Kor (Kalligram, 2001)

- 8) Seligman, Adam B.: A civil társadalom eszméje (Kávé Kiadó, 1997)
- 9) Társadalmi metszetek, szerk: Kovách, Imre (Napvilág Kiadó, 2006)
- 10) Ugrin, Emese: A fenntartható fejlődés új utópistái, INCO, 2004.
- 11) Ugrin Emese: A részvételi demokrácia, mint az organikus államszervezés modellje Polgári Szemle, 2006. március)
- 12) Varga Csaba: Magyarország jövőképe a poszt-információs korra, in: e-Világ folyóirat, 2005/március
- 13) Varga Csaba: Új elmélethorizontok előtt (Tertia, 2004)
- 14) Nyíri Kristóf: Globális társadalom, helyi kultúra, In: Az információs társadalom, (MTA, Bp. 2000)

Oktató: Dr. Varga Balázs
